

Kontakty z Mediami
i Informacja

Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej
KOMUNIKAT PRASOWY nr 9/17

Luksemburg, 31 stycznia 2017 r.

Wyrok w sprawie C-573/14
Commissaire général aux réfugiés et aux apatrides / Mostafa Lounani

Udział osoby ubiegającej się o azyl w działaniach sieci terrorystycznej może być podstawą oddalenia jej wniosku o udzielenie azylu

Nie jest konieczne, aby wnioskodawca osobiście dopuścić się aktów terrorystycznych, podlegać do popełnienia takich aktów bądź też uczestniczył w ich popełnianiu

Mostafa Lounani, obywatel marokański, został w 2006 r. skazany przez tribunal correctionnel de Bruxelles (sąd karny w Brukseli, Belgia) na karę sześciu lat pozbawienia wolności za udział w działaniach grupy terrorystycznej – a konkretnie belgijskiej komórki „islamistycznej grupy bojowników marokańskich” (zwanej dalej „GICM”) – jako członek jej kierownictwa, jak również za przynależność do grupy przestępczej, fałszerstwo dokumentów, posługiwanie się fałszywymi dokumentami oraz nielegalny pobyt. Sąd ten uznał M. Lounaniego winnym „czynnego udziału w organizowaniu komórki wysyłającej ochotników do Iraku”. Zwłaszcza nielegalne przekazywanie paszportów zostało w wyroku z dnia 16 lutego 2006 r. uznane za „uczestnictwo w działaniach komórki zapewniającej wsparcie logistyczne ruchowi terrorystycznemu”.

W 2010 r. M. Lounani wystąpił do władz belgijskich z wnioskiem o udzielenie azylu. Twierdził, że w przypadku odesłania go do państwa pochodzenia obawia się prześladowania ze względu na ryzyko, iż w związku z jego skazaniem w Belgii marokańskie władze uznają go za radykalnego islamistę i dżihadystę. Jego wniosek o udzielenie azylu został oddalony.

Rozpoznający skargę na ową decyzję odmowną, Conseil du contentieux des étrangers (sąd ds. cudzoziemców, Belgia) w 2011 r. orzekł, że M. Lounani kwalifikował się do przyznania statusu uchodźcy. Sąd potwierdził swoje rozstrzygnięcie w 2012 r., w następstwie uchylenia jego pierwszego orzeczenia przez belgijską Conseil d'État (radę stanu). Conseil du contentieux des étrangers uznał, że żaden z czynów konkretnie zarzucanych M. Lounanemu nie stanowi przestępstw terrorystycznych jako takich, gdyż tribunal correctionnel de Bruxelles skazał M. Lounaniego za przynależność do grupy terrorystycznej, nie zaś za popełnienie lub udział w popełnieniu przestępstwa terrorystycznego. Nie zostało wykazane, że GICM podjęła jakiegokolwiek konkretne działania zmierzające do popełnienia czynu wyczerpującego znamiona tego rodzaju przestępstwa, ani też, że M. Lounani podjął realne działania pozwalające przypisać mu indywidualną odpowiedzialność za jego popełnienie. W ocenie Conseil żaden z czynów, za które skazano M. Lounaniego, nie cechuje się stopniem szkodliwości wymaganym do uznania go za „czyn sprzeczny z celami i zasadami Organizacji Narodów Zjednoczonych” w rozumieniu dyrektywy w sprawie statusu uchodźcy¹, wobec czego nie można na tej podstawie odmówić przyznania mu statusu uchodźcy.

Od tego wyroku wniesiona została skarga kasacyjna do Conseil d'État, która postanowiła zwrócić się do Trybunału Sprawiedliwości w trybie prejudycjalnym. Conseil d'État zmierza w szczególności do ustalenia, w jakich okolicznościach wnioskodawcy można odmówić przyznania statusu uchodźcy ze względu na dopuszczenie się przez niego „czynów sprzecznych z celami i zasadami Organizacji Narodów Zjednoczonych”, w sytuacji gdy został on skazany za udział w działalności grupy terrorystycznej, lecz sam nie popełnił aktu terrorystycznego.

¹ Dyrektywa Rady 2004/83/WE z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie minimalnych norm dla kwalifikacji i statusu obywateli państw trzecich lub bezpaństwowców jako uchodźców lub jako osób, które z innych względów potrzebują międzynarodowej ochrony oraz zawartości przyznawanej ochrony (Dz.U. 2004, L 304, s. 12).

Trybunał stwierdził na początku, że z akt sprawy nie wynika, że M. Lounani osobiście dopuścił się aktów terrorystycznych ani że podlegał do popełnienia takich aktów bądź też uczestniczył w ich popełnianiu.

Niemniej jednak pojęcie „czynów sprzecznych z celami i zasadami Organizacji Narodów Zjednoczonych” nie ogranicza się do samych tylko aktów terrorystycznych. Trybunał zwrócił w szczególności uwagę, że w rezolucji 2178 (2014) Rada Bezpieczeństwa wyraziła „głębokie zaniepokojenie poważnym i rosnącym zagrożeniem ze strony zagranicznych bojowników terrorystycznych” oraz wyraziła zaniepokojenie rozwojem międzynarodowych sieci tworzonych przez grupy terrorystyczne umożliwiających im przemieszczanie się między państwami członkowskimi bojowników wszelkich narodowości, jak też przemieszczanie potrzebnych im środków.

Z tego względu zastosowanie podstawy wykluczenia z możliwości uzyskania statusu uchodźcy ustanowionej w dyrektywie nie może ograniczać się do rzeczywistych sprawców aktów terrorystycznych, lecz może rozciągać się na osoby, które dopuszczają się działań polegających na rekrutowaniu, planowaniu, transportowaniu lub wyposażaniu osób podróżujących do państwa innego aniżeli państwo, w którym zamieszkują lub którego obywatelstwo posiadają, w szczególności w celu popełnienia, planowania lub przygotowywania aktów terrorystycznych.

Trybunał przypomniał, że ostateczna ocena wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej spoczywa na właściwych organach krajowych, z zastrzeżeniem kontroli sądu krajowego. Wskazał jednak, tytułem okoliczności, jakie należy wziąć pod uwagę, że zgodnie z ustaleniami samej belgijskiej Conseil d'État, M. Lounani był członkiem kierownictwa międzynarodowej grupy terrorystycznej, której nazwa w dniu 10 października 2002 r. została umieszczona w prowadzonym przez Organizację Narodów Zjednoczonych wykazie osób i podmiotów objętych sankcjami i która do dzisiaj tam widnieje. Działalność M. Lounaniego, polegająca na udzielaniu wsparcia logistycznego działaniom tej grupy, ma wymiar międzynarodowy, jako że był on zaangażowany w podrabianie paszportów i pomagał ochotnikom chcącym dostać się do Iraku. W ocenie Trybunału tego rodzaju zachowania mogą uzasadniać wykluczenie danej osoby z możliwości uzyskania statusu uchodźcy.

Ponadto okoliczność, że M. Lounani został skazany za udział w działaniach grupy terrorystycznej oraz że owo skazanie stało się prawomocne, stanowi, w kontekście indywidualnej oceny, do której przeprowadzenia zobowiązany jest właściwy organ, okoliczność o szczególnym znaczeniu.

UWAGA: Odesłanie prejudycjalne pozwala sądom państw członkowskich, w ramach rozpatrywanego przez nie sporu, zwrócić się do Trybunału z pytaniem o wykładnię prawa Unii lub o ocenę ważności aktu Unii. Trybunał nie rozpoznaje sporu krajowego. Do sądu krajowego należy rozstrzygnięcie sprawy zgodnie z orzeczeniem Trybunału. Orzeczenie to wiąże w ten sam sposób inne sądy krajowe, które spotkają się z podobnym problemem.

Dokument nieoficjalny, sporządzony na użytek mediów, który nie wiąże Trybunału Sprawiedliwości.

[Pełny tekst](#) wyroku znajduje się na stronie internetowej CURIA w dniu ogłoszenia.

Osoba odpowiedzialna za kontakty z mediami: Ireneusz Kolowca ☎ (+352) 4303 2793

Nagranie wideo z ogłoszenia wyroku jest dostępne przez „[Europe by Satellite](#)” ☎ (+32) 22964106